

1923-рэ ильэсым

№ 164 (22373) 2021-рэ илъэс БЭРЭСКЭЖЪЫЙ ІОНЫГЪОМ и 8

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИІЭП

къыхэтыутыгъэхэр ык|и нэмыкІ къэбархэр тисайт ижъугъотэщтых

WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

АмалыкІэхэр агъэфедэхэзэ Іоф ашІэ

Мы аужырэ ильэсхэм кІэлэцІыкІу ІыгьыпІэм кІощт сабыеу чэзыум хэтхэр нахь макІэ шІыгьэным республикэм льэшэу анаІэ щытет. Федеральнэ программэ зэфэшьхьафхэм яшІуагьэкІэ ильэс кьызэкІэльыкІохэм республикэм кІэлэцІыкІу Іыгыпіэ пчъагьэ кізу щашіыгь, джыри Іофшіэныр льагьэкіуатэ.

БэмышІэу Адыгэкъалэ къыщызэІуахыгъэ кІэлэцІыкІу ІыгъыпІэу N 6-м тыщыІагъ. Аужырэ шапхъэхэм адиштэу ар гъэпсыгъэ.

КъатитІоу зэтет унэр зэтегьэпсыхьагъ. КІэлэцІыкІухэр зычІэсхэр дахэу зэІухыгьэх, спорт ыкІи музыкальнэ залхэр, медицинэм иІофышІэ зычІэс ка-

бинетыр ыкІи лъэныкъо зэфэшъхьафхэмкІэ апэрэ шІэныгъэ зыщарагъэгъотырэ хэушъхьафыкІыгъэ кабинетхэр хэтых. Іэмэ-псымэу чІэтыр зэкІэ кІэ.

Учреждениер зыдэт щагур джащ фэдэу зэтегьэпсыхьагь, куп пэпчъ зыщыджэгущтхэ чІыпіэхэр шъхьафэу иіэх. Сэкъатныгъэ зиІэ сабыйхэр аштэным

фэхьазырых. КъэІогъэн фае щынэгъончъэным ылъэныкъо лъэшэу анаІэ зэрэтетыр, къэлапчъэхэр зэтегьэпытыхьагьэх, къагъэгъунэ, видеокамерэхэр чыпіэ зэфэшъхьафхэм апылъых.

- Лъэпкъ проектэу «Демография» зыфиlорэм ишlуагъэкlэ тикІэлэцІыкІу ІыгъыпІэ ашІыгъ. Сабый нэбгырэ 240-рэ чІэфэнэу гъэпсыгъэ. Федеральнэ, республикэ ыкІи муниципальнэ бюджетым къыхэхыгъэ сомэ миллиони 168-рэ мыщ пэlухьагъ. Сабыйхэр щыпІыгьыщтхэми, Іоф щыпшІэштми амалышІухэр къытатыгъэх, зэпстэур кІэ, лъэхъаным дештэ, уфэсакъызэ бгъэфедэнэу ары ныІэп ищыкІагьэр, — еІо кІэлэцІыкІу Іыгыл Іэм ипащэу Тхыл Къутас.

Бзылъфыгъэм икъэгущы ак Іэ--едев ни Імышех неішфоіи еіх фыриІэр къыхэщы. Опыт ин ІэкІэлъ. Адыгэкъалэ дэт нэмыкІ кІэлэцІыкІу ІыгъыпІэм илъэс 20-рэ ипэщагь, мыр кІзу къызашІым къагъэкІожьыгъ.

> (ИкІэух я 4-рэ нэкіуб. ит).

Ермэлыкъхэм яшІуагъэкІэ

Шхыныгьохэм ауасэ зыкъемыгьэlэтыгьэнымкlэ, ахэм ящэфын цlыфхэмкlэ нахь lэрыфэгъу хъунымкlэ зишlуагъэ къакlохэрэм ащыщ ермэлыкъхэр.

Анахьэу агъэфедэрэ гъомылапхъэхэм ауасэ зыпкъ игъэтыгъэным ынаlэ тет Адыгеим и Ліышъхьэ. Шіыкіэхэу къыхахыгъэхэм ащыщых зыгъэпсэфыгъо мафэхэм зэхащэрэ ермэлыкъхэу щэф-щэжьыным пылъхэр зыхамыгъэлажьэхэрэр. Ащ фэдэкъыхэмыкіыным пае уплъэкіунхэр зэхащэх, хэбзэіахь къулыкъухэри ахэм къахагъэлажьэх. Щэныр хэбзэгъэуцугъэхэм адиштэными ахэр алъэплъэх.

Адыгеим и Ліышъхьэ къызэригьэнэфагьэмкіэ, ермэлыкъхэм япшъэрылъ шъхьа!эр уасэхэр нахь мак!э ш!ыгъэнхэр ары. Джащ ыпкъ къик!эу ана!э зытырагьэтыхэрэр щап!эхэм ахэгъэхъогъэныр, шъолъырым гъомылапхъэхэм якъэгъэк!ын,

якъыдэгъэкlыжьын щыпылъхэ хъызмэтшlэпlэшхохэм loф адэшlэгъэныр арых.

Джырэ уахътэм республикэм ермэлыкъ зэхэщэпіэ 45-у щэпіэ 4620-мэ ателъытагъэмэ Іоф щашіэ, илъэсыр къызихьагъэм къыщыублагъэу ермэлыкъ 650-рэ фэдиз зэхащэгъах.

БлэкІыгъэ зыгъэпсэфыгъо мафэхэм республикэм икъэлэ шъхьаlэ щызэхащэгъэ ермэлыкым цІыфхэр игъорыгъоу къекІуалІэщтыгъэх, ащ ежэхэрэри щыІэх уасэхэм агъэразэхэу, щыщэфэ зэпытхэу.

Ахэм зэу ащыщ МэшГодз Рахьмэт. «Къутырэу Гавердовскэм сыкъекІышъ ермэлыкъым бэрэ сыкъакІоу къыхэкІы, — къытфиІотагъ ащ. — Лъэшэу сигуапэ гъомылэпхъэ зэфэшъхьафхэр бэдзэрыми нахь щыпыутэу къыз-ІэкІэдгъэхьан зэрэтлъэкІырэр. Джырэ дунаим ащ мэхьанэшхо иІ».

Урамэу Советскэм щызэхащэрэм нэмыкізу Мыекъуапэ ибэдзэршіыпізу «Казачий» зыфиіоу урамэу Юннатовым тетыми тхьаумафэ къэс ермэлыкъым хэлажьэхэрэм япродукцие пчэдыжьым сыхьатыр 7-м къыщыублагъзу мафэм 12-м нэс щащэщт.

ШъуиупчІэхэр афэжъугъэзэнхэ шъулъэкІыщт

Роспотребнадзорым и Гъэlорышlапlэу Адыгеим итым мы мазэм и 6-м къыщыублагъэу и 17-м нэс еджапlэхэм гъэшхэныр зэращызэхэщагъэм епхыгъэу «линие стырым» loф щишlэщт.

Къулыкъум иlофышlэхэр цlыфхэм упчlэжьэгъу афэхъущтых ыкlи зыгъэгумэкlыхэрэмкlэ джэуапхэр къаратыжьыщтых мыщ фэдэ телефонхэмкlэ:

(8772) 52-12-05-мкІэ — блыпэ мафэм къыщыублагъэу мэфэкум нэс сыхьатыр 10-м къыщегъэжьагъэу 12-м нэс ыкІи мафэм 3-м къыщыублагъэу 5-м нэс, бэрэскэшхом — сыхьатыр 10-м къыщегъэжьагъэу 12-м нэс;

(8772) 57-12-25-мкlэ — блыпэ мафэм къыщыублагъэу мэфэкум нэс сыхьатыр 9-м къыщыублагъэу пчыхьэм 6-м нэс, бэрэскэшхом — сыхьатыр 9-м къыщыублагъэу 5 хъункlэ такъикъ 15 иlэжьэу.

Шъугу къэдгъэк ыжьын, УФ-м и Президент ипшъэрылъхэм ягъэцэк эн къыхиубытэу Адыгеим 2020-рэ илъэсым иlоныгъо мазэ и 2-м къыщегъэжьагъэу шхыныгъо стырхэр а 1 – 4-рэ классхэм ащеджэрэ еджэк о мин 25-рэ фэдизмэ ык и я 5 – 11-рэ классхэм арыс нэбгырэ мини 9-м нахьыбэмэ щаlэк агъэхьагъэх.

2021-рэ илъэсым ыпкІэ зыхэмылъ гъэшхэным изэхэщэн тегъэпсыхьагъэу сомэ миллион 245-рэ федеральнэ ыкІи сомэ миллиони 5 республикэ бюджетхэм къащыдэлъытагъ.

Ащ нэмыкlэу мы илъэсым иlоныгъо мазэ и 1-м къыщыублагъэу зипсауныгъэкlэ щыкlагъэ зиlэ сабыйхэу яунэхэм арысхэу рагъаджэхэрэми ыпкlэ хэмылъэу шхын зэхэубытагъэхэр alэкlагъэхьащтых е ащ тефэрэ мылъкур аратыщт.

Тапэкіэ АР-м и Ліышъхьэ къыкіигъэтхъыгъ еджапіэм щарагъэшхырэм идэгъугъэ лъыплъэгъэн зэрэфаем.

«Къэралыгьом и Президент ар пшъэрылъэу къыгъэуцугъ ык и зэрэзэш Готхырэм елъытыгъэщт сабыйхэм япсауныгъэ. Муниципальнэ псэуп Гэхэм япащэхэм пшъэрылъ афэсэш Гы Гоныгъо мазэм ежьхэр ашъхьэк Гэ еджап Гэхэм к Гонхэшъ гъэшхэныр зэращызэш Гуахырэр ауплъэк Гунэу. Общественнэ лъыплъэным шъуна Гэ нахъ тежъугъэт — ны-ты комитетхэр мы Гофш Гэным къыхэжсъугъэлажьэх», — къы Гуагъ Лышъхьэм.

Адыгэ Хасэм и Гофыгъохэр

Зэфэсыр Налщык щык Іощт

Дунэе Адыгэ Хасэм (ДАХ-м) и Зэфэс Іоныгъом и 18 – 21-м Налщык щыкlощт.

Республикэ общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» игъэ- цэкlэкlо куп изэхэсыгъо ДАХ-м и Зэфэс зэфэхьысыжь-хэдзын-хэр зэрэщыкlощтхэм, Адыгэ Хасэр ащ зэрэхэлэжьэщтым щытегущыlагъэх.

— Ильэс 30 мэхьу
ДАХ-р зызэхащагьэр, —
къыІуагъ Адыгэ Хасэм
итхьаматэу Ліымыщэкьо
Рэмэзан. — Дунаим тет
адыгэхэр нахышІоу
зэрэшІэнхэмкІэ, зэльыІэсыкІэ амалхэр дгьэ-

федэнхэмкІэ ДАХ-м иІофшІагьэхэм мэхьэнэ ин яІ. Гъэхьагьэу тиІэхэм, тигумэкІхэм Зэфэсым тащытегущыІэщт.

Адыгэ Хасэм иліыкіохэу Ліымыщэкъо Рэмэзан, Бэгъушъэ Алый, Ацумыжъ Юсыф, Ціыкіушъо Аслъан, Тхьапшъэкъо Альберт ДАХ-м и Хэсашъхьэыкіи игъэцэкіэкіо купым хэтых, Зэфэсым хэлэжьэнхэу щытых.

Адыгэ Хасэм щыхадзыгьэхэ Хьот Юныс, НэпшІэкъуй Аминэ, ГъукІэлІ Сусанэ, Хьаджый Адамэ тиреспубликэ илІыкІохэу Зэфэсым хэлэжьэщтхэм ащыщых.

Зэфэсыр зыщыlэщтхэ мафэхэм атефэу лъэпкъ зэхахьэхэр Налщык щыкlощтых. Адыгэм и Мафэ игъэкlотыгъэу хагъэунэфыкlыщт. Культурэм иlофышlэхэм концертхэр къагъэлъэгъощтых, спорт зэнэкъокъухэр зэхащэщтых.

Зэлъэпкъэгъухэм яцІыф цІэрыІохэр, ІэпэІасэхэр мэфэкІым къырагъэблэгъэщтых.

Зэфэсым, зэхахьэхэм хэбзэ къулыкъушlэхэр ахэлэжьэщтых. *САХЬИДЭКЪО Нурбый.*

(3

Шэпхъэ анахь дэгъухэм адиштэщт

Льэпкъ проектэу «Щынэгьончьэу щыт гьогу дэгьухэр» зыфиlорэм ишlуагьэкlэ Тэхьутэмыкьое районым изы кьоджэ гьогухэм ащыщ федеральнэ шапхьэхэм адиштэ хъущт.

Районым изэгъунэгъу псэупіитіур - Суповскэмрэ Отраднэмрэ - зэзыпхыхэрэ гъогур илъэси 10-м ехъугъ замыгъэцэкІэжьыгъэр. Къутырхэм ащыпсэухэрэм мызэу, мытюу чыпіэ администрацием а ІофыгъомкІэ зыкъыфагъазэу къыхэкІыгъ. Піалъэу агъэнэфагъэм илъэскІэ нахьыжьэу агъэцэкІэжьыгьэ гьогур шэпхъэшІухэм адештэ. Подряднэ организациеу автомобиль гъогум игъэцэкІэжьын зыпшъэ дэкІыгъэр пшъэдэкІыжьэу ыхьырэмкІэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зиІэ обществэу «Тэхъутэмыкъое ДРСУ-р» ары. Зэзэгъыныгъэм къызэрэдилъы-

тэрэм тетэу гьогум ышъхьашъо мыжъо гьэушкъоигъэ асфальтобетон тыралъхьагъ, ащ ишlуагъэ къэкlощт амыгъэцэкlэжьэу а гьогур бэрэ агъэфедэн алъэкlынымкlэ. Ащ нэфэшъхьафэу гьогум къекlолlэрэ зэхэкlыпlэхэри (ахэр 11 мэхъух) асфальткlэ агъапкlэх, гьогухэм атет тамыгъэхэр агъэкlэжьых, нэмыкlхэри рашlылlэх.

Зэхэубытагъэу къэпіон хъумэ, километри 2,66-рэ зикіыхьэгъэ гъогу Іахьым сомэ миллион 24,7-рэ пэіухьагъ.

«Адыгеяавтодорым» испециалистхэр гъэцэк Іэжьынхэр зышык Іогъэхэ ч Іып Іэм шы Іа-

гъэх ыкlи лабораторнэ уплъэкlунхэр ашlынхэм пае асфальт зэхэгъэкlухьагъэм щыщ къыхахыгъ.

Лъэпкъ проектым ипрограммэ тегъэпсыхьагъэу 2021-рэ илъэсым Тэхъутэмыкъое районымкіэ гъогу Іахьи 5-у агъэнэфэгъагъэм ягъэцэкіэжьын аухыгъ, зэхэубытагъэу ахэр километри 8,9-рэ мэхъух. Асфальтыкіэр зытырагъэчъыхьагъэр квадрат метрэ мин 58-рэ фэлиз

Гъогуш подряднэ организациехэм зэдегъэштэныгъэ зэрахэльыгъэм, «Адыгеяавтодорым» испециалистхэм уплъэкlун loф-

хэр дэгъоу зэрэзэшІуахыгъэхэм яшІуагъэкІэ республикэр лъэпкъ проектым къыдилъытэрэ шапхъэ-

хэм адиштэрэ автомобиль гьогухэр иlэнхэм тlэкly-тlэкlузэ къыфэкlo.

ТизэдэгущыІэгъухэр

ЦІыфыр Іофым егъэбжьышІо

Угу рихьэу Іоф пшІэныр насыпыгь: ащ пхегьахьо, уеІэты, уегьэразэ.

Мы тызыхэт уахътэмкіэ анахь мэхьанэ зиіэр ліэужыкіэм ипіун. Іэдэб, нэхъой, къэрар ахэлъэу, шіэныгъэ-гъэсэныгъэ гъэнэфагъэ ыкіи шіыкіэ-гъэпсыкіэ хэхыгъэ — культурэ ягъэгъотыгъэныр пшъэрылъ инэу къэнэжьы. Мы лъэныкъомкіэ гъэзагъэу, Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ тхылъеджапіэ кіэгъэзынчъэу іофышхо елэжьы, хэти піуныгъэу, гъэсэныгъэу, ціыфыгъэу, акъыл іушыгъэу ыгъотырэр тхылъыр арыба къызщежьэрэр, ахэм узыфэе упчіэ минмэ яджэуап къыуаты.

Лъэпкъ тхылъеджапіэм краеведениемрэ литературэмрэкіэ ибиблиотекарэу Айтэчыкъо Рузанэ иіофшіэн зэрехъуліэрэр, ащ фыщытыкізу фыриіэр зэдгъа-

шІэмэ тшІоигъоу упчІэхэмкІэ зыфэдгьэзагь.

Рузанэ къуаджэу Еджэркъуае 1971-рэ илъэсым, лэжьэкіо унагъо къыщыхъугъ. Ятэу Казбекрэ янэу Сарятрэ пшъэшъи 4-рэ зы кіалэрэ зэдапіугъ, зэдалэжьыгъ, джы ахэр ціыф икъугъэх, хэти шъхьэіыгъыжьыпіэ амал иі.

— Библиотекарь сэнэхьатыр сыдэущтэу къыхэпхыгъа, Рузан?

— Еджэркъое гурыт еджап эр къызысэух уж, апэ тучантесэу Мые-къуапэ зы илъэсрэ сыщеджагь, ащ пысыдзэжьи, Краснодарскэ сатыуш техникумым икъутамэу Белореченскэм дэтыгъэм илъэсит осыщеджагь, къэсы-

ухыгъ. Къуаджэу Кощхьаблэ банкым кредитымкІэ бухгалтерэу илъэситю сыкюмэ сыкъэкюжьызэ Іоф щысшІагь, ау ренэу гьогу утетыныр псынкІэп, Еджэркъуае культурэм и Унэу дэтым хэт тхылъеджапІэм цІыф зэрящыкІагьэр зысэш!эм сык!уагь, саштагь. Іоф сшІэзэ, 2004-рэ илъэсым, заочнэу Адыгэ къэралыгъо университетым икІэлэегьэджэ факультет къэсыухыжьыгь. ТхылъеджапІэм зыгорэущтэу апэрэ мафэм щегъэжьагъэу сызфикъудыигъ, зэкІэ сиамали, сишІэныгъи ащкІэ згъэзагъэ.

— Уимысэнэхьаткіэ Іоф пшіэныр къиныгъэба?

— ПшІоигъоу, уфэчэфмэ, зэмыгъэшІэн щыІэп.

— Сыдигъуа Мыекъуапэ укъызыкіуагъэр, тхьапш хъугъа АР-м и Лъэпкъ тхылъеджапіэ Іоф зыщыпшіэрэр?

— 2010-рэ илъэсым игъэтхапэ щегъэжьагъэу Лъэпкъ тхылъеджапіэм краеведениемрэ литературэмрэкіэ иотдел Іоф щысэшіэ, ау къуаджэм Іоф зэрэщысшіагъэри хэбгъэхъожьмэ, библиотекарэу Іоф зысшіэрэр илъэс 21-рэ хъугъэ.

УиІофшіэнкіэ анахь мэхьанэ зиіэр ыкіи къыппшъхьапэрэр сыда?

— Библиотекарь пэпчъкіэ анахь мэхьанэ зиіэр, тхылъ фондыр дэгьоу ышіэныр ары. Сэри апэрэ мафэхэм къащегъэжьагъэу, сишъыпкъэу (джы непэ къынэсыжьэу), фондыр дэгъоу зэрэсшіэщтым сыпылъыгъ.

— Тхылъеджэхэр зэблэщыгъуаеха, сыд фэда мафэ къэс цІыфмэ яшІоигъоныгъэхэр афэбгъэцэкіэнхэр?

— Тхылъеджэхэр — ныбжь зэфэшъхьафхэм арытхэр, къытщыгугъхэу къытфэкlох. Ар къыдгурыlоу, сыдигъуи нэгушlоу тапэгъокlы, къызэрэкlохэрэр тигуапэ, литературэу, нэмыкlэу зыфаехэр зэрядгъэгъотыщтым тыпылъ, зэрэтлъэкlэу тадеlэ, къафэтэгъоты ыкlи ятэты тхылъэу е нэмыкl шlэныгъэ къэкlуапlэу (журнал, гъэзет) зыфаехэр. Тэ, тшъхьэкlи, тфэлъэкlырэмкlэ тызэрадеlэрэм тегъэрэзэжьы.

— Тхылъеджэхэмрэ шъо библиотекэ ІофышІэхэмрэ шъугу хэзэрэгъэкІзу къыхэкІа, сыдым епхыгъзу?

— Амал горэ иlахэу, хэти ыгу хэдгъэк ырэп, тлъэк ырэмк lэ тыдемыlэмэ, ау тхылъэу аштагьэр зышlуагъэlофынышъ, игъом къытфахьыжьыныр ащыгъупшэу къыхэк lы. Зырыз дэдэхэр ахэтых телефонк lэ тафытеоу, тхылъгьотыгъуаеу бэшlагъэу ыlыгъыр

къыхьыжьынэу зетlокlэ, зыгу къытфыхэкlыхэрэр; ар тэ къэтыугупшысыгъэп, тхылъеджэм чlыфэу телъ хъугъэм, гузэгъабгъэ хэмылъэу, къыригъэгъэзэжьын фае, — ари тыфэсакъзэ зэшlотэхы.

Шъуиотдел нэбгырэ пчъагъзу шъучізса ыкіи шъуиюф зэфэда е зэтекіа?

— Краеведениемрэ литературэмрэкіэ отделым нэбгыри 5-у Іоф щытэшіэ; щыр — библиограф, 2-р — сэррэ Гъукіэлі Асыетрэ тыбиблиотекарь, отделымкіэ типащэр лъэшэу бзылъфыгъэ гупсэфэу, зыфэсакъыжьэу, ухэтми, щысэ зыкіэрыпхынэу Мэрэтыкъо Зарем, Іофым хэшіыкіи гуетныгъи фыриі.

— Рузан, шъуиотдел къычіахьэрэм сэри сащыщ, сэльэгъу, нэрэ-іэрэм, хэти шіоигьор — литературэр зэрежъугъэгъотырэр. Шъуиіофшіэн льэныкъуабэкіэ сыда къышъуфэзгъэпсынкіэрэр?

— Шіыкіэ-амалыкіэхэм лъэшэу тиіоф къагъэпсынкіагъ. Электроннэ каталог тиі, компьютерхэр отдел пэпчъ чіэтых. Тхылъеджэхэри къытфытеох къэмыкіохэу, зыфаер къытаю; тэри джэуапыр афятэгъэхыжы; джащ фэд, ящыкіэгъэ сурэтхэрыкіи къэбархэр афэтэтіупщых, унэм зэрисхэу, ар юфшіэкіэ лъэныкъуакізу хъугъэ.

— Шъуиотдел июфшіэн сыдэущтэу зэхашъущэра, тхылъеджэхэми нахь апэблагъэ зышъушыра?

— Отделымкіэ тиіофшіэн анахь зэрэдгьэунэфхэрэр тхыль кьэгьэльэгьон зэфэшъхьафхэу мэфэпчым къыщытыгьэхэ хъугьэ-шіагьэхэр къызэритіотыкіыхэрэр арых: мазэ пэпчь кьэгьэльэгьонитіу-щы тымыгьэхьазырэу къыхэкіырэп — ахэр щыіэныгъэ льэныкъуабэмкіэ гьэзагьэх: титарихъ чыжь, тинепэрэ щыіакі; льэпкъым къыхэкіыгъэхэ ціыф ціэрыіохэм афэгьэхьыгъэхэр; къэралыгьо гьэпсыкіэ адыгэхэм тиіэ зэрэг

хъугъэр, ащ шlуагъэу къытфихьыгъэр, нэмык темэхэри ахэм къащитэ отык ых литературэ гъэнэфагъэу ти змк за практа на практа на

— Рузан, илъэс пчъагъэм тхылъеджапіэм Іоф щыошіэ, уезэщэу, укіэгьожьэу къыхэкіа, хьаумэ?..

— Сэ сшъхьэкlэ тхылъыр сикlас, ціыфхэми мафэ къэс іоф адатшіэу тызэрахэтым сесагь, сегьэразэ, сиамал къызэрихьэу сиіофшіэн нахьышіу зэрэхъущтым сэри зэрэслъэкізу сыхэлажьэ.

— Мыщ дэжьым сыкъэмыупчіэн слъэкіыщтэп, Рузан, хэта библиотекэ іофшіакіэмкіэ узкіырыплъыгъэу, зишіуагъэ къыокіыгъэр?

— Зы нэбгырэ хэхыгъэ ыцІэ къемыІоми, мафэ къэс а зы Іофыр узэготэу пшІэ зыхъукІэ, зыр зым кІырыплъыжьэу къысщэхъу; тызэдеІэжьы, тызэфэгумэкІыжьы, ащ тиІофи къытфегъэпсынкІэ. Ау апэдэдэ отделым сыкъызэкІом, отдел пащэу щытыгъэу Мыгу Сарэ Хьазрэт ыпхъур сэ сшъхьэкІэ щысэшІу зэрэсфэхъугъэм нэмыкіэу, упчІэжьэгъу гъэшІэгъонэу, сымышІэрабэр къызгуригьэІуагьэу, Іофым сыфигьэчэфыгьэу, пэблагъэ сишІыгъэу, сисэнэхьат уасэ фысигьэшІыгьэу къысщэхъу.

Рузан, тизэдэгущыlэгъу ыкlэм, тхылъеджэхэм, гъзэетеджэхэм ыкlи уиlофшlэгъухэм укъызэрафэлъаlомэ сыда пшlоигъор?

— Тидунае мамырэу, хэти псауныгъэ пытэ иlэнэу сыфай! «Тхылъыр – шlэныгъэм иlункыбз», — арышъ, хэти ар тыгу къэкlыжьэу, гъусэныгъэ дытиlэ сшlоигъу. Пстэуми акlыlужьыр lофшlэныр ары, ащ цlыфыр цlыфы ешlы.

— Тхьауегъэпсэу, Рузан.

— Ори ары.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Сурэтым итыр: **АР-м и Льэпкь тхыльеджапіэ ибиблиотекарэу Айтэчыкьо Рузан.**

АмалыкІэхэр агьэфедэхэзэ Іоф ашІэ

КІэлэціыкіухэм япсауныгъэ къзухъумэгъэным фэші санитарнэ шапхъэхэр агъэцэкіэнхэм мэхьанэшхо раты. Медицинэм иІофышіэ зычіэсыр зэтегъэпсыхьагъ, ащ къыдыхэт процедурнэ кабинети.

хэм кlэлэпlухэр ыпэ рапшlэу дэлажьэх.

КІэлэцІыкІу ІыгъыпІэм адыгабзэм, адыгэ культурэм, шэнхабзэхэм язэгъэшІэн лъэшэу щыпылъых. Ныдэлъфыбзэр зэраІуалъхьащтым, адыгэ шэн-хабзэ дахэхэр зэрахалъхьащтым пылъых. Адыгабзэм изэгъэшІэн фытегъэпсыхьэгъэ проект щыпхыращын гухэлъ яІ.

КІэлэцІыкІу Іыгъыпіэм мэфэкіхэр щыхагъэунэфыкІых. Іоныгьом и 1-м апэрэу къэкІогъэ сабыйхэри къахэкІыгъэх. КІэлэцІыкІухэм мы мафэр агу къинэжьыным фэшІ Іофтхьэбзэ гъэшІэгъонхэр афызэхащагъэх. КъэшъокІо куп кІэлэцІыкІу ІыгьыпІэм хэт, сабыйхэм яцІыкІугъом къыщегъэжьагъэу къэшІуакІэ арагъашІэ, апкъышъол агъэпытэ, джащ фэдэу орэд къэlонымкІэ сэнаущыгьэ ахалъхьэ.

КІэлэцІыкІухэм япсауныгъэ къэухъумэгъэным фэшІ санитарнэ шапхъэ-

хэр агьэцэкlэнхэм мэхьанэшхо раты. Медицинэм иlофышlэ зычlэсыр зэтегьэпсыхьагь, ащ къыдыхэт процедурнэ кабинети.

Спортым пыщагъэ хъунхэм фэшl ищыкlагъэр зэкlэ яl, аужырэ шапхъэхэм адиштэрэ Іэмэпсымэ зэфэшъхьафхэр спортзалым чlэтых. Къыткlэхъухьэрэ лlэужхэм япсауныгъэ псыхъэгъэным, спортыр шlу алъэгъугъэным пылъых.

«Нэбзыир» къызызэІуахыгьэм

ащ фэдизэу бэ темышагъэми, ащ юф щызышахэрэм гъэхъэгъэшухэр ашынхэу игъо ифагъэх. Гущыам пае, «Адыгеим ианахь психолог дэгъу» зыфиюрэ цар къылэжьыгъ мыщ психологуу юф щызышарэ Джанхъот Сусаннэ. Москва щызэхащэщт уцугъом джы зыфегъэхьазыры.

КІэлэціыкіу іыгъыпіэм тыкъычіэмыкіыжьызэ ащ ипщэрыхьапіэ тычіэхьагъ. Лъэхъаным диштэу ар зэтегъэпсыхьагъ. Нэмыкі учреждениехэм ачіэмыт іэмэ-псымакіэхэр кізу чіэтых. Ахэр къызыфагъэфедэхэзэ бзылъфыгъэ нэгушіоу чіэтхэр сабый ціыкіухэм афэпщэрыхьэх. Агъэнэфэгъэ шапхъэм тетэу гьомылапхъэр агъэхьазыры.

ДЕЛЭКЪО Анет.

— Куп 12-у кІэлэцІыкІухэр гощыгъэх, нэбгырэ 20 зырыз ахэмэ арыс. Пшъэрылъ шъхьаІэу тиІэр сабыйхэр дгьэгупсэфынхэ, апэрэ шІэныгьэхэр ядгьэгьотыныр ары. ТхакІэ, еджакІэ ядгъэшІэныр типшъэрылъхэм ахахьэрэп, ау зы чІыпІэ щысхэу, къараюрэм едэјунхэм фэтэгъасэх, сурэтшІыным фэщагъэ тэшІых, хьисап фигурэхэр ятэгъашІэх. Егъэзыгъэ Іоф хэмыльэу, джэгукІэ шІыкІэм тетэу кІэлэпІухэм Іоф адашІэ. КъэІогъэн фае, цІыкІух нахь мышІэми, лъэныкъо зэфэшъхьафхэмкІэ сэнаущыгъэ зыхэлъхэр къызэрахэкІыхэрэр, — къытфеlуатэ тигущыlэгъу.

Гъэсэныгъэ платформэу «Вдохновение» зыфиюрэм ифедеральнэ инновационнэ площадкэ кюрэтшынымкіэ ыкій ізкіыб къэралыгъуабзэхэм язэгъэшізнкіз кіэлэціыкіухэм гъэсэныгъэ тедзэ арагъэгъоты.

Гъэсэныгъэ программэ хэушъхьафыкlыгъэ яlэу кlэлэпlухэм loф aшlэ. Ар том 15 мэхъу, логопед куп къызэlуахыгъэми ащ фэгъэхьыгъэ программэр хьазыр.

КІэлэціыкіу іыгъыпіэр къызызаіуахыгъэм ащ фэдизэу бэ темышіагъэми, іоф щызышіэхэрэм зэгурыіоныгъэ азыфагу илъэу, зэдеіэжьхэзэ іоф ашіэ. Ныбжьыкіэхэм нахьыжъхэм щысэ атырахы.

— Сыд фэдиз шІэныгъэ уиІэми, сабыйхэр шІу умылъэгъоу, угукІэ уафэмыщагъэмэ ІофшІэныр зэрифэшъуашэу пфэгъэцэкІэщтэп. Сабый цІыкІу пэпчъ Іоф дэпшІэн, цыхьэ къызыфеб-

гъэшіын фае. Янэ-ятэхэм къакіэрычыгъэ сабыир бгъэгупсэфыныр, гукіэ зыкъебгъэштэныр Іэшіэхэп. Непэрэ мафэм ехъулізу тикіэлэпіухэм япшъэрылъхэр зэрифэшъуашэу зэрагъэцакіэрэм щэч хэлъэп. Ны-тыхэм агукіэ гупсэфхэу ясабыйхэр къытфагъанэх, — elo Къутасэ.

Яціыкіугьом къыщегьэжьагьэу яцыхьэ зытельыжьэу, щэlагьэ ахэльэу, ашъхьэ уасэ фашіыжьэу ыкіи нэмыкіхэми шъхьэкіафэ афашізу сабыйхэр зэрапіущтым пыльых. Сабыйхэм азыфагу сыдигьокіи зэфыщытыкіэ дэгьу ильыным, къэзыуцухьэхэрэм афэгумэкіхэу гъэсэгьэнхэм, щыіэныгьэм къащашъхьэпэщт апэрэ шіэныгьэхэр ягьэгьотыгьэнхэм, іадэб ахэльэу піугьэн-

«Адыгэмакь» Іоныгъом и 8, 2021-рэ илъэс

Заор сичылэ къыдахьэ

(ШышъхьэІу, 1942-рэ илъэс).

Тэхъутэмыкьое районым адыгэ чылабэ ит. Ахэм ащыщ къуаджэу Нэтыхъуае. Чылэхэм ар анахь цыку, ау хъишъэу, тарихъэу пыльыр бэдэдэ мэхьу. Кавказ заом ыуж мыщ дэсыгьэхэ льэпкьышхохэм ащыщэу унэгьуи 174-м чылэр текІыжыыгы.

Непэ сыкъызтегущыІэщтыр хэгьэгу зэошхор къызежьагьэр илъэс 80 зэрэхъугъэр ары. 1942-рэ илъэсым шышъхьэІум заор сичылэ къыдэхьагъ.

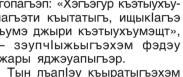
Тихэгьэгу къэзыухъумагьэхэм нэтыхъуаехэри ащыщ, лІыгъэ щызэрахьэзэ заом хэлэжьагьэх. Ахэм ащыщэу орденхэр, медальхэр бэу къызфагъэшъошагъэхэм аціэ къесіо сшіоигъу. Ахэр Хъалыщ Айдэмыр, заом ыпэкІэ колхозым щылэжьагь, Хьахъуратэ Долэтчэрый заор заухми илъэсиплІэ къэтыжьыгь, Абадзэ Ерэджыб финскэ заом нэмыкІэу хэгъэгу зэошхом хэлэжьагъ. 1942-рэ илъэсым ыІэхъуамбэхэр ыкІи илъэхъуамбэхэр стыгъэхэу къэкІожьыгъагъ, ахэр зэрэпхыгъэхэу колхозым ибылымхэр нэмыцхэм аlэкlамыгъэхьанхэм пае къушъхьэм хэзыгъэзыхьажьыгъагъэхэм Абадзэ Ерэджыбэ ахэтыгъ. Хьагъур Андзаур облисполкомым иятІонэрэ секретарэу Іоф ышІагъ. Гунай Мустаф Тэхъутэмыкъое райком партием иятІонэрэ секретарэу щытыгь, партизан отрядым ипэщагъ. Зэо ужым мэкъумэщ хъызмэтым изыкъегъэІэтын иІахьышІу зэрэхишІыхьагъэм фэшІ Лениным иорден къыфагъэшъошагъ. Ишъхьэгъусэу Къырымхъани мыщ фэдэ орден къыфагъэшъошагъэу щытыгъ. Меркицкэ Ибрахьимэ прокурорэу район пчъагъэмэ Іоф ащишІагъ. Заом къызекІыжьми прокурорэу Іоф ышІагъ. Зэо ужым къуаджэу Нэтыхъуае еджапІэ щаригъэшІыгь. ШэхэлІ Хьисэ «Быракъ Плъыжьым иорден» зыфиlорэр къыфагъэшъошагъ. Лыблэнагъэ іхьагъэмэ ащыщ Бек Пщы мафэ. Ар разведкэм хэтыгъ. Илъэси 10 — 12-кlэ узэкlэlэбэжьмэ, къулыкъур зыдихьыгъэ полковникым гъэзетым къытхыжьыгъагъ Пщымафэ лІыбланэу зэрэщытыгъэр, ащ ратыгъэ пшъэрылъыр дэх имыІэу зэригъэцакІэщтыгъэр. Авторым къетхы: «Пщымафэ разведкэм загъакІом пшъэрылъэу иІагъэр къыгъэцакІи, нэмыц полковникыр зэкІоцІыпхагъэу ыпшъэ дэлъэу къыздихьыгъагъ».

Хы флотым лІыгъэ щызезыхьагъэхэм ащыщых Хьагъур Иляс, Цушхьэкъо Заурбэч — ар капитанэу къэкІожьыгъ, Былымгьот Заурбэч, Бэгь Сэлым. Лыгьэшхо зезыхьагьэмэ яспискэ кІыхьэ. Мыхэм сыдигъо уяупчІыгьэми орденхэр, медальхэр къызфахьыгъэхэр къаІотэнэу ягопагьэп: «Хэгьэгур къэтыухъумагъэти къытатыгъ, ищыкlагъэ хъумэ джыри къэтыухъумэщт», — зэупчІыжьыгъэхэм фэдэу джары яджэуапыгъэр.

Тын лъапІэу къыратыгъэхэм рыгушхонхэу, рыкъэенхэу ашъхьэ рапэсыжьыщтыгьэп. Культурэм и Унэ идиректорэу Іоф сшІэ зэхъум жъоныгъуакІэм и 9 къэс пчыхьэзэхахьэхэр, огонекхэр афэсшІыщтыгьэх. Чылэм дэкІи хъулъфыгъэ 88-рэ заом кІуагъэ, ахэм ащыщэу 46-рэ къэкІожьыгъ, 42-рэ хэкІодагъ. Зы унагьом икІи нэбгыритІу, щы, плІы, тфы... заом кІуагъэхэу къахэкІыгъ. Ахэм ащыщ Мэджэс Хъание — икІэлитф, ишъхьэгъус — зэкІэ хэкІодагъэх, Хьэхъуратэ Мыхьамэт икІэлитф, щыр хэкІодагь, тІур къэкІожьыгь, Абадзэ Хьасанэ икІэлищ, ыпхъу, зыр къэкІожьыгъ, адрэхэр хэкІодагъэх, Зузукхэр, Хьагъурхэр, Натхъохэр, Шэуджэн зэшыхэр зэкІэ хэкІодагъэх. Хъулъфыгъэмэ анэмыкІэу бзылъфыгъиплІи заом кІуагъэ. Ахэр: Тыко Мерэм 1941 — 1945-рэ илъэ-схэм связистэу заом хэлэжьагь, ЛІыбзыу Мерэм партизан отрядым хэтыгъ; Бек Мелэчхъан – апэрэ адыгэ пшъэшъэжъыеу медицинэмкІэ Москва щеджагь, заом зэкІом врачэу Іоф ышІагь, Лениным и Орден къызфагъэшъошагъэхэм ащыщ. Заом илъэхъан ежь фэдэ врачэу игъусэр къызэсымаджэм Мелэчхъан къелъэ ужьыгъагъ: «СипшъэшъэцІыкІу кІэлэцІыкІу ибэхэр зыщаІыгь унэм ратынэу сыфаеп, сыолъэlу о ппlужьынэу». Мелэчхъан ащ илъэlу ыгъэцэкІагъ: пшъэшъэжъыер ригъэджагь, ыпІугь, гъэсэныгьэ ригъэгъотыгъ. Джы ар Кошхьаблэ дэс, искусствэм иеджапІэ кІэлэегъаджэу Іоф щишІагъ. Ежьыми, икІалэхэми адыгэ унагьохэр яІэхэ хъугъэх. Хьахъуратэ Симэ — Краснодар медицинэ училищым ия 2-рэ курс щеджэзэ группэм зэкІэ исыр заом кІуагьэ. Ахэм ащыщыгь Хьахъуратэ Симэ. Керченскэ хытІуалэм къыщаухъурэихьагъ, зэкІэри Германием концлагерэу Равенсбрюк псаоу къызыдэмыкІыжьыщтхэм Симэ дэфагъ. Адыгэ бзылъфыгъэ закъоу ащ дэсыгъэмэ Симэ ащыщыгъ. Хьазабэу щилъэгъугъэр тхылъэу «Къушъхьэ чыжьэхэм япщыналъ» зыфиlорэм документальнэ повестэу «Хьадэгъум текlуагъ» къыщитхыжьыгъ журна-

лист ціэрыю Ліэхъусэжъ

Хьаджэрэтбый иповесть.

1942-рэ илъэсым шышъхьэІум нэмыцхэр Адыгеим къызехьэхэм Мыекъуапэ иучреждениехэм ачІэс ІофышІэхэр хэти ичылэ агъэкІожьыгъагъэх. Ахэм ащыщыгъ научнэ ушэтэкlo институтым иІофышІэу Меркицкэ Рэщыдэ.

Рэщыдэ цІыкІоу хъэреным къизи ылъашъхьэ зэрыпк\ыгъагъ. ар зыгъэхъужьышъун врач ыпэ

къикІыгъэп. КІалэм ылъакъо зэрэузырэм къыхэкІэу къулыкъум кІуагъэп. Я 5 — 6-рэ классхэм ащеджэ зэхъум усэ гъэшІэгъоныр, нэужым рассказхэр, пшысэхэр ытхыштыгъэх. Ахэр гъэзетым, журналым къыдэхьагъэх. КІэлэегъэджэ училищыр къыухыгъ. КІэлэегъаджэу Нэтыхъуаий, Тэхъутэмыкъуаий, Щынджыий Іоф ащишІагъ. Сэнаущыгъэ ин зэрэхэлъым къыхэкlэу гъэзетэу «Адыгэ макъэм» Іоф щишІагь. Нэужым научнэ- ушэтэкІо институтым Іоф щишІэзэ, заор Адыгеим къызэсым Рэщыдэ чылэм къыгъэзэжьыгъ. Ащ дэгъу дэдэу нэмыцыбзэ ышІэщтыгъ. Чылэм нэмыцхэр къызыдахьэхэм, нэмыцыбзэ зэришІэрэм къыхэкІэу Іоф афишІэнэу къырагъэзыгъ, ау афеуцолІагьэп. Пчэдыжьым Рэщыдэ унэм къыращи, лъэбэкъуитІукІэ дэкІояпІэм пэчыжьэу агъэуцугъ аукІынэу. Янэ нэмыцмэ закъы эк иути ик алэ зыридзынэу зыфежьэм, шхонч лъэбычІэ нэмыцыр бзылъфыгъэм къеуи къы уидзыгъ. аlорэр шlэ, уаукlыщт» янэ ри-Іуагъ. «Ахэм аlорэр пшlэ хъущтэп, тян. Ащ ыпэу хьадэгъур къэсэштэ» зеlом, нэмыцыр къеуи Рэщыдэ къыхигъэфагъ. Нэмыцмэ аюрэр зэримышагъэм пае зы тхьамафэрэ осышхо къытесэу щагум дагъэлъыгъ, арамыгьэгьэтІыльэу. Янэ шъхьаныгъупчъэм къиплъымэ гъыбзэхэр къыІохэзэ ыгу зэгоутыгьэ. Джаущтэу яни ыкъуи нэмыцхэм якІодылІагьэх. Рэщыдэ илъэс 30 ныІэп ыныбжьыгьэр, ау гьэхъэгъэшІухэр ышІыгьэх. Научнэ-ушэтэкІо институтым томитІу хъун ытхыгъэу къычІэтхыжьыгъ. Рэщыдэ унагьо иІагь, сабыитІу къыфэхъугъагъ. Илъэс 30-у къыгъэшІагъэм лъэуж дахэ къытфигъэнагъ. Нэтыхъуае заом хэкІодагъэхэм апае саугъэт

щагьэуцугь. Ар зыгьэуцугьэмэ ащыщ заом хэлэжьагьэу Нэпсэу Мэджыд, Бек Мэджыдэ, Хьагъур Юныс ыкІи кІэлэ ныбжьыкІэхэр. Саугъэтым ишІын заухым ащ ишІын тефэгъэ ахъщэу хабзэм къафитІупщыгъэр зэкІэми зэкІагьэкІожьыгь: «Мыхэр тицІыфых, мыхэр ары тищыlакіэ къэзыухъумагъэхэр» аlуагъ. Нэпсэу Мэджыдэ мэкъэ ІэтыгъэкІэ хьадагьэр къызэlуихыгь, цlыфэу къекІолІагъэхэр зэкІэ гъыгъэ. 1943-рэ илъэсым мэзаем и 12-м чылэр шъхьафит зашІыжьым, пшъэшъитІу къуаджэм къыдэкІыгь тракторист курсыр къаухынышъ, губгъом щылэжьэнхэу. Ахэр Кизикова Фатэрэ Емзэгъ Зулэрэ. Ханскэм дэт механизатор курсыр къаухи, 1946-рэ илъэсым нэс хъулъфыгъэхэр къэкІожьыфэхэ тракторым тесхэу губгъом щылэжьагъэх. Илъэс 15 — 16 зыныбжь Ацумыжъ Хьаджумарэ тракторхэр къутэхэмэ афишІыжьхэу ахэтыгъ. Бзылъфыгъэхэр Тэхъутэмыкъуае кІохэти, фэтагын литри 10 зэрыфэрэ бакым пхъэр кІэгъэкІыгъэу тракторым ыгъэстыщтыр лъэсэу игъом къынагъэсыщтыгъ. Тэхъутэмыкъуаерэ Нэтыхъуаерэ азыфагу километрэ 12 илъыгъ. Нэтыхъуаехэр процент 90-рэ пІоми хъунэу зэгупсэх, зэlахьылых, ащ ишlогъэшхо къакІощтыгъ заом ыкІи гъаблэм ялъэхъан, зимыІэм зиІэм ритызэ хэзэрэщыжьыгъэх. СигущыІэ къызыщысыухыщтым хэгъэгум ис цІыфхэм, дунаим цІыф лъэпкъэу тетхэм, шІу зыгу илъ пстэуми фэдэ къин къафэмыкІонэу, псауныгъэрэ рэхьатныгъэрэ яІэнэу, мамырныгъэ ташъхьагъы итынэу, тыгъэр дахэу къытфепсынэу зэкlэхэм сафэхъохъу.

ХЬАХЪУРАТЭ Светпан.

Нэтыхъуай.

Псэм ибзый цІыкІухэр

КъыгъэшІагъэм Александра Гавриленкэр зыдэлэжьагъэр кІэлэцІыкІухэр ары. Нафэу зэрэщытымкІэ, сабый пэпчъ къыдэхъугьэу сэнаущыгьэ ин хэлъ. Ау ар икьоу къызэјухыгъэным кјуачји, шјэныгъи ищыкјагъ. Лъэпкъ культурэм, джырэ искусствэм ахэр къыхэщэгъэнхэ фае. Джащ фэдэ еплънкІэ и илъэс 40-м ехьурэ кІэлэегьаджэу Іоф зышІэгьэ Александра Гавриленкэм.

Я 2000-рэ илъэсхэм агузэгухэм адэжь къуаджэу ШэхэкІэй дэт кіэлэціыкіу іыгъыпіэм чіэсхэм орэд къаlоу рагъэжьагъ. Хьау, кІэлэцІыкІухэм орэд къамыІоу щытыгьэп, ау художественнэ-эстетическэ хэхъоныгъэмкІэ ыкІи вокалымкІэ сыхьатхэр яІэхэу, ащ фагъасэхэу къыхэкІыгъэп. ЕтІани гъэшІэгъоныр дахэу, мэкъитlукІэ орэд къа оным зэрэфагъасэщтыгъэхэр ары. Къушъхьэлъэ къоджэ цІыкІум щыпсэухэрэ кІэлэцІыкІухэр «кІоныр рамыгъажьэзэ, къэшъуакІо мэхъух» зэра-Іорэм зыгорэ хэмылъэу щытэп. **КІэлэціыкіухэм янэ-ятэхэр ащ** фэдизэу щыгугъыщтыгъэхэп носте в на предостивно в на предостивнительно предостивности в на предостивности в на предостивности в на предости горэ къадэхъуным. «Зыгорэм пылъхэмэ дэгъуба» зыфэпloщтым фэдэ еплъыкІэ яІагъ. Ау піэлъэ кіэкіым къыкіоці кіэлэцІыкІухэр зыхэт хорым бгъэшІэгъон икъоу концерт цІыкІухэр къытыхэу ригъэжьагъ. Александра Гавриленкэр мы Іофым кІэщакІо зыфэхъум кІэлэцІыкІухэм амакъэхэм акІэдэІукІызэ къахихыщтыгъэх, ежь гуетыныгъэу орэдым фыриІэр ахэми алъигъэ Іэсыным мыпшъыжьэу

Ансамблэм цІэу фаусыщтым кІэлэцІыкІухэри, кІэлэегъаджэхэри, ны-тыхэри бэрэ егупшысагьэхэп: «ТыгьэбзыйкІэ» еджагъэх. Шъыпкъэ, мыхэр сценэм къыздэкІуаехэкІэ, анэгухэр гушІом зэлъиштагьэу, орэд къэ-Іоным агукІэ зэригъатхъэхэрэр къахэщэу, бзый цІыкІухэу къэкъякІолІэнхэм пае уялъэІунэу е ебгъэзынхэу ищыкІэгъагъэп.

— Іо хэлъэп, апэдэдэ зесэгъэжьакІэм *псынкІагьэп*, — ыгу къэкІыжьы А. Гавриленкэм. — Ежь кІэлэцІыкІухэми вокалымкІэ уахътэу дгъакІорэр джэгухэ фэдэу ары къызэращыхъущтыгъэр. Зэсэ-

гъагъэхэр янэ-ятэхэм апашъхьэ зэхахьэ горэ щыІэ хъумэ кІэлэцІыкІу орэдхэр къыщаІонхэр, е къоджэ клубым мэфэкІ концерт горэ къыщаты хъумэ джащ фэдэу зэхэтхэу е нэбгырэ зырызэу яІэпэІэсэныгъэ къагъэлъэгъоныр ары. Къоджэдэс кІэлэцІыкІухэр, гуетыныгъэ фыуиІэу ауж уитымэ, бэ зыфэбгъэсэнхэ плъэкІыщтыр. Ори угу зэретыгъэр, гъэхъагъэ горэ ашІыным узэрэщыгугъырэр къызашІэкІэ, ежьхэри нахь хъупхъэ мэхъух.

ЯкІэлэегъаджэ игуетыныгъэ артист цІыкІухэм икъоу алъыІэсыгъ. Бэрэ Іоф ашІэщтыгъ, егугъущтыгъэх. Къуаджэу Хьаджыкъо искусствэхэмкІэ я 2-рэ кІэлэцІыкІу еджапІэу дэтым и ШэхэкІэе къутамэ щызэхащэгъэ хорым музыкальнэ еджэпІэ шъыпкъэм игурыт классхэм къащамыгъакІэу орэд къаІоу хъугъэ. Аужыпкъэм мэкъищкІэ партие хыльэхэр къающтыгьэх.

«Тыгъэбзыим» ирепертуар орэд 30-м ехъу урысыбзэкІи, адыгабзэкІи хахьэштыгьэ.

Хорыр апэдэдэ лауреат зыщыхъугъэр кІэлэцІыкІу-ныбжьыкІэ творчествэмкІэ район фестивалэу «Родники» зыфиІорэр ары. Ащ нэужым районым патриотическэ орэдымкІэ кІэлэціыкіу зэнэкъокъоу щыкіуагъэм дэгъоу зыкъыщигъэлъэгъуагъ. Илъэс зытешІэм «Тыгъэбзыим» къалэу Шъачэ искусствэхэмкІэ икІэлэцІыкІу ыкІи имузыкальнэ еджапІэхэм азыфагу текІоныгъэр къыщыдихыгъ.

Ахэр сценэм тетхэ зыхъукІэ, зэкІэ псынкІэу къадэхъоу къыпщэхъуми, Іофышхо А. Гавриленкэм адишІагъ. Ренэу гуетыныгъэ фыуиІэу, узышъхьамысыжьэу зыгорэм утелэжьыхьэ зыхъукІэ, гъэхъагъэ зэрэпшІыщтым укіэупчіэжьынэу щытэп. ИлъэсипшІ пчъагъэу кІэлэегъаджэм Іоф зишІагьэм гуетыныгъэшхо фыриlэу, ыкlэм нэсэу дэгьоу зэкІэ зэшІуихэу есагь. Ригъаджэхэрэми джащ фэдэ фыщытыкІэ фыряІэу зыуж ихьэхэрэр ыкІэм нагъэсын алъэкІэу ыгъэсэнхэм пылъыгъ. КІэлэеджакІохэм ренэу репетициехэр адишІыщтыгьэх. Зэресагьэхэу яунэ исхэми, еджапІэм щыІэхэми, урамым тетхэми, автобусым исхэми цІыфхэм апаий, ежьхэм апаий орэд ягуапэу къа ощтыгъ.

ностејшест енешен из идижД мы ансамблэм хэлъ: сабый пэпчъ — орэдыІу. ЕджапІэм щызэхащэгьэ хорым ишІуагьэкІэ ШэхэкІэй дэсхэм зэкІэми орэд къаlоу къыпщэхъу.

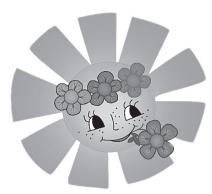
– ЗэкІэми анахь ушэ-

тыпІэ инэу, анахь мэхьанэ зиІэу кІэлэцІыкІухэм альытэрэр ежьхэр къызщыхъугъэхэ чІыпІэм щыпсэухэрэм апашъхьэ орэд къыщаІо*ныр ары*, — eIo Александра Гавриленкэм. — Хорым иконцерт ин пэпчъ, анахьэу етІани юбилейхэм япхыгъэхэр, ашІогьэшІэгьон мэхьух. ОрэдыІо цІыкІухэм янэятэхэр, кІэлэегьаджэхэр, кІэлэцІыкІу ІыгъыпІэм икІэлэпІухэр ыкІи нэмыкІхэр ащ фэдэ концертхэм бэу къякІуалІэх. ЦІыфхэу къякІуалІэхэрэм къэгъагъэхэр ыкІи шІухьафтын цІыкІухэр ренэу къызы-

дахьых. КультурэмкІэ Москва дэт къэралыгьо институтыр къэзыухыгъэ, илъэс 40-м ехъурэ ыгу зыфэкІорэ сэнэхьатым хъупхъэу рылэжьэгъэ Гавриленко Александра Михаил ыпхъур илъэс заулэкІэ узэкІэІэбэжьмэ пенсием кІуагъэ, ау ыпІугъэхэм къарыкІуагъэм ренэу лъэплъэ: еджэныр лъызгъэкІотагъэхэм, Іофэу зыфэгъэзагъэхэм, къадэхъугъэ-къадэмыхъугъэм ренэу зыщагъэгъуазэ. Гуфэбэныгъэ ин хэлъэу ар пенсием зэрагъэкІотэжьыгъагъэр мыщ дэжьым къыхэзгъэщынэу сыфай. Ригъэджэгъабэмэ шІу алъэгъурэ якІэлэегъаджэ мэфэкІ шъыпкъэ фашІыгьагь. Хэти фэльэкІырэр, зыфэкъулаир ащ къыщигъэлъэгъуагъ. Ежь кІэлэегъэджэ хъупхъэу илъэсыбэрэ Іоф зышІагъэр адрэ къекІолІагъэхэм афэдэу залым чІэсэу ыпІугъэхэм къадэхъугъэм щыгушІукІэу щысыгь.

НЫБЭ Анзор.

Тыгъэнэбзый

Апэрэ одыджыныр ащыжъынчыгъ

ЖЭНЭ Къырымыз

Тхылъыр ныбджэгъу дэгъу

Тхылъыр цІыфым ифед, Жьымрэ псымрэ афэд. Акъылымкіэ гьомыл, Акъыл зиіэм къемыл. Тхылъым нэмыплъ емыт, Шіуагъэу пылъым гу лъыт.

Ар боу гъусэгъу дэгъу, Ціыфым иіэпыіэгъу, Игулъытэ къеіэт, Къарыушіуи къырет. Тхылъым шъэфыр дизыбз, Ар шіэныгъэ Іункіыбз.

ТХЬАРКЪОХЪО Мэджыд

Тегугъоу тэ теджэ

Классымэ тарысымэ, Тегугъоу тэ теджэ. Мэфэкlыр къытфэсымэ, Орэдыр тэгъаджэ.

Дэгъу дэдэу еджэу Тхэтмэ такІырэплъы. ТикІэлэегъаджэ Разэу тэ къытхэплъэ.

Урок ужы къэсы Жьы къабзэм тыхахьэ. Джэгупіэм тынэсы, Чэфым тызэрехьэ.

Школы щагур дахэу Тэ тэгьэкlэракlэ. Пкlышъхьэ-мышъхьэ чъыгхэр

Садэу къэтэгъэкіы.

ГущыІэжъхэр зэтэгъашІэх

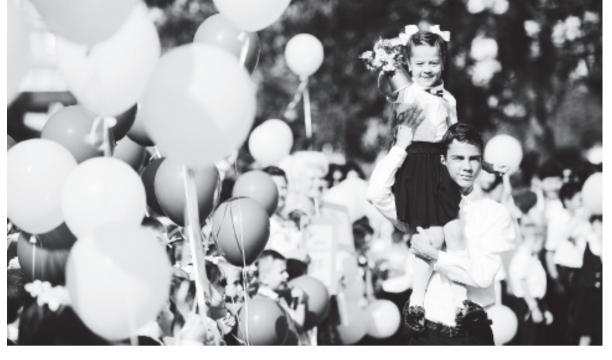
Амышіэрэм кізупчіэх.

Бэ зэгъашіэ, бэ умыю. ***

Упчіэжьырэр щыорэп.

Узыщымыгъуазэм уфэсэмэгу.

Плъэпкъ итхыдэжъ пшіэныр насып икъу.

Іоныгъом и 1-м, зэрэхабзэу, хэгъэгушхоу Урысыем зэфэдэкlэ ыкlи ти Адыгэ Республикэ илъэсыкlэ еджэгъур еджакlохэм — ублэпlэ ыкlи апшъэрэ классхэм арысхэм, сэнэхьат зэгъэгъотыпlэ колледжхэм, апшъэрэ еджэпlэшхохэу Адыгэ къэралыгъо университетым ыкlи Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым ащырагъэжьэжылъэх.

Бжыхьэ мэфэ тынч гупсэфым иогу зэlухыгъагъ, ижь къэбзагъэ,

итеплъэ гоlугъэ. Мэфэкі фабэр анахьэу къэзгъэдэхагъэхэр мыгъэ апэрэу еджапіэм кіогъэ кіэлэ-пшъэшъэ ціыкіухэр арых. Еджэкіо шъошэ зэгъыр — фыжьымрэ шіуціэмрэ — афэшіу къабзэу ащыгъ, шъэожъыехэр зэкізубытэгъэ зэкізупхъухьагъэх, пшъэшъэжъыехэр шъхьацыкіыхьэх, дахэу ахэр зэтыраблыкіыгъэх, југъэ-шіыгъэх.

Еджэгъу илъэсыкlэмкlэ мэфэкl зэхахьэхэр еджэпlэ щагухэм зэlугъэкlотыгъэ дахэу

ащыкІуагъэх. Ны-тыхэр гумэкІ-хэу кІэлэцІыкІухэм акІыбкІэ щытых, лъэгъупІэ чІыпІэ хэхыгъэм ублэпІэ классхэмкІэ ыкІи нахь класс инхэмкІэ кІэлэегъаджэхэр зэдиштэу кІэракІэхэу щызэхэтых. ЕджапІэ пэпчъ идиректор илъэсыкІэ еджэгъу мэфэкІымкІэ псэлъэ фабэ къеІо, етІанэ апэрэ классым мыгъэ кІохэрэр яапэрэ кІэлэегъаджэ ягъусэу еджэпІэ пчъэшъхьаІум зэпырыкІыгъэх.

Апэрэ одыджыным ымэкъэ

жъынч, орэд дахэу, тиреспубликэ зыщиlэтыгъ. Мэфэкl фабэр бэрэ ахэм агу щагъэшlощт, гукъэкlыжь лъапlэу къафэнэщт.

Адыгэ РеспубликэмкІэ мы мафэм, Іоныгъом и 1-м, общеобразовательнэ еджэпІи 136-м япчъэхэр къызэlуахыхи, еджэныр еджэкІо мин 57-м аублэжьыгь, ахэм ащыщэу мини 6,7-р апэрэ классым кІуагъэхэр арых. МэфэкІ лъапІэмкІэ ахэм къафэгушІуагъ зэфэдэу Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу КъумпІыл Мурат. Шэны зэрэхъугъэу, зэкІэ ящыкІэгъэщт пстэур еджэнымкІэ зыдэлъ портфельхэри къаратыгъэх. Гъэсэныгъэ-еджэным лъэгъо нэф пхыращынэу, псауныгъэ дахэ яІэнэу, щэІагьэ ахэльынэу къафэлъэІуагъэх.

Класс нэфынэ зэlугьэкlотыгьэ дахэхэм (хэти ыныбжь елъытыгьэу) арыхьэхи, апэрэ урокыр — шlэныгьэм и Мафэ рагъэжьагь. Кlэлэеджэкlо ини цlыкlуи макlэу еджапlэм зэрэфэзэщыгьэхэр къахэщэу, lорышlэ-lордэгъэзагъэх. Анэхэм фэбэгъэ лъэшыр къакlихэу, кlали пшъашъи зэпэгушlуатэщтыгъэх, зэгурыlощтыгъэх.

2021 — 2022-рэ илъэс еджэгъур мэфэ шъыпкъэ ахэм афэхъунэу кlэлэегъаджэхэри, ны-тыхэри, ягупсэ цlыфхэри афэлъэlуагъэх. Цlыфышlу-насыпышlо Тхьэм ешlых, ягугъэ нэфхэм Тхьэм акlегъахьэх!

КІэлэцІыкІухэм ядунай ====

Дамиррэ Дариджанрэ

Тхыпхъ

Зэш-зэшыпхъу цІыкІуитІур яинагъэкіэ язэрэгъэхь щымыізу зэфэдиз хьазыр: шъэожъыер нахьыжъ, къопціэ-нэгуфыбзэ шъхьац шіуці, плізіубгъо ціыкіу, нэтіэшхо ціыкіу — акъыл закізу я 2-рэ классым кіуагъэ; шъырыт, іэдэб, тхыльыр икіас; еджэныр — тхэни, еджэни, хьисапи, адыгабзи, урысыбзи, нэмыкіи ыгу рехьы, ау илэгъубэм афэдэу, чіыпіэ имызагъэп, икіас дэюныр, гупсэфныр.

Дариджан Дамир ышыпхъу нахьыкі, илъэс зэкіэмкіи азыфагур; пшъэшъэжъыер кІон-чъэн, гущыІэн зыригьэжьагьэм къыщегъэжьагъэу, пкъы мызагъэ хэлъым фэдэу псынкІэ, яунэшхо ит псэолъэ-гъолъыпІэ шъабэхэм цызэм фэдэу ащэпшы, диванышхо Іэтелъхьэхэр, кІыбдэтыр, етІанэ, нахь лъагэу, бэджым фэдэу, дэпкъым лъагэу щыпшы зэхъум, ар илъэсым къехъугъэ къодыягъ. Шъыпкъэ, унагъом исхэр — ни, ти, нанэри Іоф хэтыгъэхэми, мо сабыир пшъэшъэжъые гъэшІэгьон хъугьэ.

Зыфэдэр о къашіэ? Яни, яти, ыш ціыкіуи, инани яцыпэ хэлъэп; нэшхъонтіэ-нэгый, лъэкъо зэндэ зэичъ, шъхьац тіыргъобзэ дахэр пшъэм къыдэтакъо. Псынкіэшъ, зы такъикъ гупсэфэу щысышъу-

рэп, ау зэрэдэгъур, епІорэр зэкІэ нэрэ-Іэрэм зэришІэрэр ары: тучанык Іори ары, псы къэзыштэри ары; Дамир кІэлэ купмэ къызэкІафэ хъуми, щагум дэтэу къеджэ: «Дариджан! Моу псынкізу къачъэ!» зэриюу, елъэтышъ, кІэлэ бзэджэжъ цІыкІухэм агузэгу елъадэ; щыни, нэмыкІи ымышіэу, акіоціэо — ашъхьи, анэгуи, аІи, акІыби къыгъанэрэп, ятІыргумэ-яІункІызэ зэкІефэх, джарэу ліыхъужъ! Щынэр, щтэр ышІэрэп етІани ежьыр ахэм анахыыкІэми. «Джан» (яунагьо исхэр зэреджэрэр) ахэм анахь лъэпэ-лъаг, ІэкІыхьэ-лъэкІыхьэ хьазыр, ятэшыпхъу закъоу, Кулизар дахэм фэдэу, инышхо льэгьупхьэ хъущтын фае.

Ау непэ Дариджан пшъэшъэжъые псынкІэ чэфыр къэшІэжьыгъуай. Гуащэм фэдэу гъэпсыгъэ, бант фыжьыбзэр шъхьэшыгум ис, щыгъын шъуашэр дэнэшъуат, щырыкъу цІыкІухэр фэшІукъабзэх, ипортфелышъ анахь дах — шэплъыбзэ зэпэшІэтыжь. Пшъэшъэжъыер мыгьэ апэрэ классым макІо, арышъ, инышхо хъугъэшъ, Іэдэб зыхегъэлъы, зещыІэ; зэхихэу ылъэгъурэ пстэуми мо сабыир джы зэлъаlыгъ. ЧыжьэкІэ, апэчІынатІэу имами, ипапи, инани щытых, ахэми хъатэу афеплъэкІырэп

Джан, джарэу адыгэ пшъэшъэ шыпкъэ нэрэ-Іэрэм хъугъэ. Пшъэшъэжъыем ипсынкlагъэ зышІэрэ янэ исабый зэу зызэрэзэрихъокІыгъэм щхыр къыщигъэхьагь, ау зеlажэ. Дамир джы дунаир идунай! Дариджан игъусэу еджапІэм къэкІощт, зэдыщыІэщтых, зэдэкІожьыщтых. КІэлэ бзаджэ горэ къатебанэми, Дариджан зэреджэу къэсынышъ, къыдищыжьыщт. Джар шыпхъу хъун! ЯцІыф шІыкІэкІэ зэфэмыдэхэми, сабыитіур шіу дэдэ зэрэлъэгъу, боу унэгъо гупсэф дахэ ахэр щапіух — яни, яти врачых, янанэ егъашІэм урысыбзэмрэ литературэмрэкІэ кІэлэегъэджагъ, ащ гъэшlэгъоныбэ дэдэу ышlэрэр гъунэнчъ, зэрелъэlухэу къафеlуатэх, Нандышъэ джащ пае Дамири Дариджани зэтырахы.

Апэрэ одыджыныр къытео, ини цыкіуи зэготхэу еджапіэм фаузэнкіы. Дариджан ин кіаеба - зэхэтхэм ауж хьазырэу хъугьэ, зым ылъэгу адрэр иуцозэ, апэрэ классым кІуагьэхэр зэльэкІуатэх... Одыджын жъынч макъэм гур епхъуатэ. Дариджан псынкІэу купым къахэлъэти, нэрэ-Іэрэм пстэуми апэдэдэ иуцуагь, гушІозэ иехэм къафызэплъэкІи, «зэкІэ дэгъу!» ыІоу, Іэ къафишІыгь. Зылъэгъугь иаж Ілефем фер еалем ихшк псынкІэм ІуилъэсыкІыгъ. КІэлэцІыкІухэм ягуапэу илъэсыкІэ еджэгъур рагъэжьагъ.

Haklyotbop abitbaxbaashpbitbap MAMbiPbiKbo Hypnet. Лъэпкъ шІэжьыр, щыІэныгъэр

Нахыжьхэм яльагьо

тырэкІо

Адыгеим икъушъхьэчІэсхэмрэ Пшызэ икъэзэкъхэмрэ зэгъусэхэу Апэрэ дунэе заом зэрэхэлэжьагъэхэм фэгъэхьыгъэ шІэжь мафэр Іоныгъом и 5-м Мыекъуапэ щыхагъэунэфыкІыгъ.

1914 — 1918-рэ илъэсхэм Апэрэ дунэе заоу щыlагъэм Урысыем идзэхэм ямызакъоу, къэзэкъхэр, ежьхэм яшlоигъоныгъэкlэ зэхэхьагъэхэу лъэпкъ полк хъугъэхэр хэгъэгум ишъхьафитыныгъэ фэбэнагъэх.

Мыекъуапэ изыгъэпсэфыпІэ парк щыкІогъэ шІэжь зэхахьэр зезыщагъэхэ Ксения Старковамрэ ОелІ Адамэрэ тарихъым инэкІубгъохэр къаІотагъэх. Урысхэр, абхъазхэр, къэзэкъхэр, абазинхэр, адыгэхэр, фэшъхьаф лъэпкъхэр зэо хьылъэм пІыхъужъэу хэлэжьагъэх. Подразделениехэм якомандирыгъэх урысхэр, грузинхэр, къэзэкъхэр, адыгэхэр, фэшъхьафхэр.

Къушъхьэч Гэсхэм яхабз

Заом хэлэжьэрэ къушъхьэчlэсхэм хабзэ афэхъугъагъ полкым аштэнхэм ыпэкlэ шыр, уанэр, laшэу ящыкlaгъэр, шъуашэр ежьхэм зэрагъэгьотынхэу. Ливизиер

нахьыбэрэмкІэ Къыблэ-КъохьапІэм щыкІорэ заом хэлажьэщтыгь.

Лъэпкъ зэфэшъхьафхэр зэкъотхэу зэрэзаохэрэм язэфыщытыкіэ ыгьэпытэщтыгь. Адыгэхэр къэзэкъхэм гъусэ афэхъухи, пыйхэм зэрязэуагъэхэм тарихъ мэхьэнэ ин иlагъ. 2014-рэ илъэсым Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм унашъо ышlыгъ Адыгеим икъушъхьэчіэсхэмрэ Пшызэ икъэзэкъхэмрэ зэгъусэхэу зэрэзэуагъэхэм фэшl Іоныгъо мазэм и 5-р шlэжь мафэу лъытэгъэнэу.

ШІэжь зэхахьэр

Адыгэ Республикэм и Правительствэ, Парламентым якъулыкъушіэхэр, хэгъэгум и Уіэшыгъэ Кіуачіэхэм яветеранхэр, къэзэкъхэм я Мыекъопэ къутамэ хэтхэр, республикэ общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» икіэщакіохэр, культурэм иіофышіэхэр, кіэлэеджакіохэр, нэмыкіхэри зэхахьэм щызэіукіагъэх.

Іашэу ящыкІагъэр, шъуашэр ежьхэм зэрагъэгъотынхэу. Дивизиер Совет итхьаматэу Къуаджэ Аслъан,

шІэныгъэлэжьэу, общественнэ ІофышІэу Ацумыжъ Казбек, нэмыкІхэри зэіукІэгьум хэлажьэхэрэм гущыІэгъу афэхъугъэх. Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгьэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугьэм иамалхэмкІэ и Комитет ипащэу Шъхьэлэхъо Аскэр къызэрэхигъэщыгъэу, цІыфхэм тарихъыр нахьышю зэрагьашэ ашюигьу. Куоу узыгъэгупшысэхэрэ упчІэхэм ащыщ заом имашІо хэтхэу лъэпкъхэр зэфэзыщэхэрэ амалхэр къызэрагъотыщтыгъэхэр.

— Яхэгьэгу агьэльапІэщтыгь, льэпкъхэм гукІэгьу зэфыряІагь, — къытиІуагь отставкэм щыІэ полковникэу, Дунэе Адыгэ Хасэм хэтэу ЦІыкІушъо Аслъан.

Орэдым къашъор дештэ

Дмитрий Гордиенкэр зипэщэ купэу «Казачатэм» иансамблэ иорэдхэмкіэ, къашъохэмкіэ кон-

имызакъоу, ІэкІыб хэгъэгухэми ащашІэ. Художественнэ пащэу, Урысыем культурэмкІэ изаслуженнэ ІофышІзу, Адыгэ Республикэм инароднэ артистэу, Къэбэртэе-Бэлъкъарым изаслуженнэ артистэу Нэныжъ Айдэмыр къытфиІотагъ «Мыекъуапэ инэфылъэхэмрэ» «Казачатэмрэ» зэгъусэхэу концертхэр къызэдатыхэзэ язэфыщытыкІэхэр щыІэныгъэм заом щырагъэжьагъэхэ зэфыщытыкІэхэр ныбжыкІэхэм щыІэныгъэм щылъагъэкІуатэх.

«Мыекъуапэ инэфылъэхэр» лахэу фэпагъэхэу адыгэ къашъохэр

къаlохэрэ орэдхэм уядэlузэ, сэна-

ансамблэу «Мыекъуапэ инэфылъэ-

хэр» «Казачатэм» фэдэу Урысыем

ущыгъэу ахэлъыр къахэогъэщы. КІэлэціыкіу лъэпкъ къэшъокіо

«Мыекъуапэ инэфылъэхэр» дахэу фэпагъэхэу адыгэ къашьохэр къашыгъэх. Зэхахьэм хэлажьэхэрэр тиныбжьыкіэ къэшъуакіохэм бэрэ Іэгу афытеуагъэх.

Мыекъуапэ иlофшlапlэу «Ошъадэм» ихудожественнэ пащэу, Адыгэ Республикэм изаслуженнэ артисткэу, Чэчэным искусствэхэмкіэ изаслуженнэ lофышlэшхоу Едыдж Викторие игупшысэхэри гурыlогъошlух. Орэдхэмкіэ, къашъохэмкіэ шэн-хабзэхэр, мамыр псэукіэм ихэхъоныгъэхэр ціыфхэм алъагъэlэсых.

Дунаим щызэлъашІэрэ орэдэу «Адыгэхэм яшэн-хабзэ джащ фэд» зыфиІоу Жэнэ Къырымызэрэ Сэмэгу Гощнагъорэ зэдаусыгъэр Цышэ Зарет мэкъэ дахэкІэ къызыхедзэм, нэбгырабэ дежъыугъ, орэдыІом Іэгу фытеуагъэх.

Ансамблэу «Ащэмэзым» иорэдхэм тигуапэу тядэlугь. Художественнэ пащэр Адыгэ Республикэм культурэмкіэ изаслуженнэ Іофышізу Бастэ Асыет.

Къэшъокіо купэу «Синдикэм» искусствэм шіыкіэшіухэр къыщегъотых. Пшъашъэхэр шъонтырыпым тетыхэу льапэкіэ мэуцух, мэуджых. Къашъоу «Ислъамыер» зыми фэмыдэу ансамблэм къешіы. Тишъоф зэикіыхэр, Кавказ икъушъхьэ жэкіэфхэр, мамыр щыіакіэу тинахьыжъ льапіэхэр зыфэзэуагъэхэм ичіыопс нэгум къыкіагъэуцо.

Зэхахьэм хэлэжьагьэхэм нэпепль сурэтхэр атырахыгьэх, лаужхэр зэзыпхырэ къэбархэр къаютагьэх.

Нэкіубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

льэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкъз-гъухэм адыряІэ зэпхыныгъэм афэгъэхынгъэ орэдхэр, къашъохэр гурыІогъошІух. КІэлэеджакІохэм мэкъэ ІэтыгъэкІэ

ур. Крестьянскэр, 236
Редакциер зыдэ-

Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзы- гъэкІырэр: Адыгэ Республикэм

щыГэр: 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр,

197. Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, Редакцием авторхэм къаІихырэр А4-кІэ заджэхэрэ тхьапэхэу зипчъагъэкІэ 5-м емыхъухэрэр ары. Сагырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъэу, шрифтыр 12-м нахь цІыкІунэу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкІегъэкІожьых.

Зыщаушыхьатыгьэр: Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокьэтын-хэмкІэ ыкІи зэльы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гьэІоры-шІапІ, зэраушыхьатыгьэ

E-mail: adygvoice@

mail.ru

номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> ЗэкІэмкІи пчьагьэр 4485 Индексхэр П 4326 П 3816 Зак. 1869

Хэутыным узщыкіэтхэнэу
щыт уахътэр
Сыхьатыр
18.00
Зыщыкіэтхэгъэхэ
уахътэр
Сыхьатыр
18.00

Редактор шъхьаІэм ипшъэрылъхэр зыгъэцакІэрэр **МэщлІэкъо**

С. А. ПшъэдэкІыжь

зыхьырэ секретарыр

Хъурмэ Хъ. Хь.